

PLANÖR UÇUŞ EKİBİ LİSANSLANDIRMA TALİMATI (SHT-SFCL)

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1 -(1) Bu Talimatın amacı, planörlerde pilot olarak faaliyette bulunacak kişilerin lisans, yetki, yetkilendirme ve sertifika almalarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 -(1) Bu Talimat; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden sivil havacılık alanında planör pilotluğu için gerekli lisans, yetki, yetkilendirme ve sertifika almış, alacak, temdit edecek veya yenileyecek kişileri ve bunlara eğitim veren veya bünyelerinde bulunduran kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 -(1) Bu Talimat,

- a) 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa,
- b) 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 437 ve 441 inci maddelerine,
- c) 02/06/2017 tarih ve 30084 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan SHY-1 Pilot Lisans Yönetmeliğine,
- ç) 7/12/1944 tarihli Chicago Konvansiyonunun kabulünü sağlayan 5/06/1945 tarihli ve 4749 sayılı kanuna,
- d) Bu Talimat, Avrupa Komisyonu tarafından uçuş ekibi lisanslandırılması hususunda yayımlanan (EU) 2020/357 sayılı uluslararası regülasyona uyumlu olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 -(1) Bu Yönetmelikte geçen terimlerin tanımları:

- a) Akrobasi uçuşu: Normal uçuşta veya akrobasi yetkisi dışındaki uçuş eğitiminde gerekli olmayan, hava aracının pozisyonunda ani durum değişikliği, anormal bir durum ya da anormal hızlanma gerektiren kasıtlı manevrayı,
- b) Balon: Gaz yardımıyla ya da bünyesine entegre ısıtıcı vasıtasıyla havada seyredebilen, havadan hafif motorsuz hava aracını, (Sıcak-hava hava gemileri motorlu olmalarına rağmen bu Talimatta balon olarak değerlendirilir.)
- c) Blok Saat: Gün içerisinde sektör uçuş süresini aşmayan, planör ve uçuş ekibi değişmeksizin yapılan meydan turu çalışmaları, havada tutunamama durumunda arka arkaya yapılan kalkış inişlerde, ilk kalkış ve son iniş saatleri esas alınarak havada kalış süre toplamının kaydedilmesini,
- ç) Çift kumanda eğitim süresi: Uygun şekilde yetkilendirilmiş bir öğretmenden uçuş eğitimi alan bir kişinin uçuş eğitimi esnasındaki uçuş süresini veya aletli yer süresini,
- d) Gece: Akşam alacakaranlığın sonu (günbatımı+30 dk.) ve sabah alacakaranlığın başlangıcı (gündoğumu-30 dk.) arasındaki süreyi,
- e) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürü,
- f) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü,
- g) Hata: Uçuş ekibi tarafından yapılan, organizasyon veya uçuş amaçlarından veya beklentilerinden sapmalara yol açan eylemi veya eylemsizliği,
- ğ) Hata yönetimi: Hataların oluşması ve hava aracının istenmeyen durumlara girmesi ihtimalini en aza indiren ve hataların menfi sonuçlarını azaltan veya ortadan kaldıran, hataların ve hata önleyici

tedbirlerin tespiti ve uygulanması sürecini,

h) Hava aracı: atmosferde, Havanın dünyanın yüzeyine karşı olan reaksiyonları dışındaki hava reaksiyonlarından destek alabilen her türlü aracı,

i) Hava aracı kategorisi: Belirlenen temel özellikler doğrultusunda; uçak, dikey kalkışlı hava aracı, helikopter, hava gemisi, planör, serbest balon gibi hava aracı kategorisi,

ii) Hava aracı tipi: Sevk ve idare veya uçuş karakteristiklerinde değişikliğe sebebiyet verecek modifikasyonlar hariç olmak üzere, Part-21'e uygun olarak oluşturulan operasyonel uygunluk verilerinde tip yetkisi gerektirdiği belirlenmiş tüm modifikasyonlar dahil olmak üzere, aynı temel dizayna sahip hava araçları grubunu,

j) Havacılık kültürü: Uçuş amaçlarını yerine getirmek üzere iyi muhakeme ile gerekli bilgi, beceri ve yaklaşımların tutarlı bir şekilde kullanımını,

k) Lisansın çevrilmesi: EASA üyesi olmayan ülkelere tanzim edilmiş ya da Genel Müdürlük tarafından milli usullere göre tanzim edilmiş lisansların Part-FCL lisansına çevrilmesi,

l) Motorlu Gezi Planörü (TMG): Entegre olarak takılmış içeri alınamaz bir motora ve içeri alınamaz bir pervaneye sahip, uçuş el kitabı doğrultusunda kendi gücü ile kalkış ve tırmanış yapabilen özel bir sınıfta motorlu planörü,

m) Motorlu planör: Bir ya da daha fazla sayıda motorla donatılmış olan ve bu motorlar devre dışı bırakıldığında bir planörün özelliklerini sergileyen hava aracını,

n) Performans kriterleri: Yetkinlik unsurunun gerekli görülen sonucuna ve gerekli performans seviyesine ulaşıp ulaşılmadığına hüküm vermek üzere kullanılan kriterlerin tanımını ve bu hususa ilişkin basit değerlendirme anlamını,

o) Planör: Uçuş sırasında, sabit kaldırma yüzeylerine havanın gösterdiği dinamik reaksiyon ile desteklenen, serbest uçuşu sırasında herhangi bir motora bağımlı olmayan, havadan ağır hava aracını,

ö) Sektör: Kalkış, ayrılış, 15 dakikadan az olmayan düz uçuş, varış, yaklaşma ve iniş safhalarını kapsayan bir uçuşu,

p) Seyrüsefer uçuşu: Standart seyrüsefer usullerinin kullanıldığı, önceden planlanmış bir rotanın izlendiği, bir kalkış yeri ile bir varış yeri arasındaki uçuşu,

r) Tehdit: Uçuş ekibinin kontrolü dışında gelişen, operasyonel karmaşıklığı arttıran ve emniyetin muhafaza edilmesi için yönetilmesi gereken olayları veya hataları,

s) Tehdit yönetimi: Tehditlerin oluşması ve hava aracının istenmeyen durumlara girmesi ihtimalini en aza indiren ve tehditlerin menfi sonuçlarını azaltan veya ortadan kaldıran, tehditlerin ve tehdit önleyici tedbirlerin tespiti ve uygulanması sürecini,

ş) Uçak: Havadan ağır, motor gücüyle seyreden, uçuş sırasında havanın kanatları üzerindeki dinamik reaksiyonundan destek alan, sabit kanatlı hava aracını,

t) Uçuştan sorumlu pilot (PIC): Uçuş sorumlusu olarak görevlendirilen ve uçuşun emniyetli bir şekilde gerçekleştirilmesiyle yükümlü pilotu,

u) Uçuş süresi:

1) Uçaklarda, motorlu gezi planörlerinde ve dikey kalkışlı hava araçlarında; hava aracının kalkış yapmak amacıyla ilk hareketine başladığı andan, uçuşun sonunda tam olarak durduğu ana kadar geçen toplam süreyi,

2) Planörlerde, planörün kalkış sürecinde pist koşusuna başladığı andan itibaren uçuş sonunda tam olarak durduğu ana kadar geçen toplam süreyi,

ü) Validasyon: EASA üyesi olmayan ülkelere ICAO Ek-1'e göre düzenlenmiş lisansların Türk tescilli hava araçlarında kullanımının geçerli kılınması,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

v) Yalnız uçuş süresi: Bir öğrenci pilotun, gözetim altında olsun veya olmasın, uçuş esnasında hava aracında tek başına bulunduğu uçuş süresini,

y) Yenileme (bir yetkinin veya sertifikanın yenilenmesi): Bir yetkinin veya sertifikanın geçerlilik süresinin sona ermesi sonucu, öngörülen gerekliliklerin yerine getirilmesini müteakip, sözü edilen yetki veya onayın süresinin belirlenen bir süre için yeniden düzenlenmesi amacıyla yapılan idari işlemi,

z) Yetenek testi: Bir adayın lisans veya yetki tanzimi için, gerektiğinde sözlü sınavı da içerecek şekilde uçuş yeteneklerini sergilemesini,

aa) Yeterlilik kontrolü: Bir adayın yetkilerinin temdidi ya da yenilenmesi için, gerektiğinde sözlü sınavı da kapsayacak şekilde uçuş yeteneklerini sergilemesini,

bb) Yetki: Lisans üzerinde lisansa ait özel koşulları, imtiyazları veya sınırlandırmaları belirten kaydı,

cc) Yetkilendirme: Genel Müdürlük tarafından ilgili koşulları karşılayan gerçek ve tüzel kişilere belirli bir amaca yönelik verilen imtiyazı,

çç) Yetkinlik: Bir görevi, belirlenen standartta icra etmek üzere gerekli olan beceri, bilgi ve yaklaşım kombinasyonunu,

dd) Yetkinlik unsuru: Bir olayı başlatan ve sonlandıran, limitlerini açık bir şekilde belirleyen, gözlemlenebilir bir sonuçtan oluşan bir işlemi ifade eder.

(2) Bu talimatta geçen kısaltmalar:

a) A: Uçak kategorisini,

b) B: Balon kategorisini,

c) BPL: Balon pilot lisansını,

ç) EASA: Avrupa Havacılık Emniyet Ajansı,

d) FE: Uçuş kontrol pilotunu,

e) FI: Uçuş öğretmeni,

f) FIE: Uçuş öğretmeni yetkisi kontrol pilotunu,

g) H: Helikopter kategorisini,

ğ) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonunu,

h) OSL: Sınıf 2 ve LAPL sağlık sertifikalarında yalnızca emniyet pilotu ile birlikte çift kumandalı hava aracında geçerli, operasyonel emniyet pilotu sınırlamasını,

ı) Part-FCL: Avrupa Komisyonu tarafından 3/11/2011 tarihli ve 1178/2011 sayılı regülasyonla yayınlanan Annex-1 düzenlemesini,

i) PPL: Hususi pilot lisansını,

j) LAPL: Hafif hava aracı pilot lisansını,

k) SHT-OPS-S: Planör Uçuş Operasyonlarına Yönelik Usul ve Esaslar Talimatını,

l) SHT-UPL: Çok hafif hava aracı pilotu lisanslandırma Talimatını,

m) SPL: Planör pilot lisansını,

n) R/T: Telsizle haberleşme yetkisini,

o) S: Planör kategorisini,

ö) VFR: Görerek uçuş kurallarını,

p) VMC: Görerek uçuş yapılabilecek meteorolojik şartları,

(3) Bu Talimatta belirtilmeyen tanımlar ve kısaltmalar için 2920 sayılı Kanun ve Türkiye'nin üyesi bulunduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşları (ICAO

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

ve EASA) tarafından yayımlanan belgelerde belirtilen tanımlar esas alınır.

Uygulama Gerekliliği

MADDE 5 -(1) Planörlerde pilot olarak faaliyette bulunacak kişiler, bu kategorilerde eğitim vermek üzere yetkilendirilen Onaylı Eğitim Organizasyonları ve bu organizasyonlarda görev yapacak

personel bu Talimatın hükümleri ile Ek' lerinde yer alan gereklilikleri yerine getirmelidir.

(2) EASA tarafından yayımlanan 2020/357 sayılı mevzuatın Ek 3'ünde yer alan kurallar, kabul edilebilir uyumluluk yöntemleri ve rehber dokümanları, Genel Müdürlükçe farklı bir düzenleme yapılmadığı takdirde aynen kabul edilir ve uygulanır.

Yurtdışında gerçekleştirilen uçuşların kaydedilmesi

MADDE 6 -(1) Yurtdışında planörler ile gerçekleştirilen bir uçuşun, uçuş kayıt defterine, hem çift kumanda hem de sorumlu pilot olarak kaydedilmesi durumunda bu uçuş süreleri lisans sahibi olmak için karşılınması gereken koşullar açısından kredilendirilemez.

Operasyonel OSL kısıtlamalı uçuş öğretmenleri

MADDE 7 -(1) 2. Sınıf sağlık sertifikalarında OSL kısıtlaması bulunan uçuş öğretmeni veya kontrol pilotu, lisans ve yetki imtiyazlarını, yetenek testi veya yeterlilik kontrolleri ile ilk yalnız uçuş sonrası SPL eğitimlerinin verilmesi kapsamında kullanır.

EASA üyesi ülkeler tarafından lisanslandırılan pilotlar

MADDE 8 -(1) EASA üyesi bir ülke tarafından tanzim edilmiş lisansa sahip pilotları çalıştırabilmeleri için havacılık işletmeleri, aşağıda belirtilen şartlar ve hususlar çerçevesinde "EASA Lisanslı Pilot Çalıştırma Yetki Belgesi" alacaklardır:

a) Yetki Belgesi, herhangi bir EASA üyesi ülkeden lisans almış hem Türk hem de yabancı uyruklu her bir pilot için tanzim edilecektir.

b) Yetki Belgesi, Genel Müdürlük tarafından bir yıl süre için verilecek olup, bu süre içerisinde lisansını Türk lisansına çevrim işlemine başlayan, ancak tamamlayamayan pilotlar için en fazla 1 yıl daha temdit edilecektir. Bu sürelerin sonunda ilgili pilot lisans çevrim talimatına uygun şekilde lisans çevrim işlemleri tamamlanamaz ise yetki belgesi düzenlenmeyecektir. Söz konusu pilot işletmeden ayrıldığında ise belge geçersiz olacak ve belgenin 15 gün içerisinde Genel Müdürlüğe iade edilmesi gerekecektir.

c) Yetki Belgesi; pilotun EASA üyesi bir devlet tarafından tanzim edilmiş Part-FCL lisansının, ilgili hava aracında tip/sınıf yetkisinin, Genel Müdürlük tarafından uygun sınıfta tanzim edilmiş sağlık sertifikasının, çalışma izin belgesinin ve İngilizce dil yeterliliğinin geçerli olması halinde düzenlenecektir.

ç) Genel Müdürlükçe, lisansı düzenleyen ülkenin sivil havacılık otoritesinden lisans teyit mektubu talep edilecektir.

d) Pilotun çalıştığı işletmeden ayrılması ve başka bir işletmede çalışmaya başlaması halinde, yetki belgesi geçerlilik süresinde ve çevrim işlemine ilişkin sürede uzatma yapılmaz.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

EASA üyesi olmayan diğer ICAO üyesi ülkeler tarafından lisanslandırılan pilotlar MADDE 9 -(1) EASA üyesi olmayan bir ülke tarafından tanzim edilmiş ICAO lisansına sahip

pilotlara Genel Müdürlük tarafından verilecek Validasyon Belgesi aşağıda belirtilen hususlar

çerçevesinde düzenlenecektir:

a) Havacılık işletmelerinde görev alacak yabancı lisanslı bir pilotun, ICAO Küresel Emniyet Gözetim Denetim Programı - USOAP kapsamında yapılan denetimler sonucunda ortaya çıkan Genel Etkin Uyum Seviyesi'nin veya Personel Lisanslandırma - PEL başlığında Etkin Uyum Seviyesi'nin 70'in üzerinde olan bir ICAO üyesi ülke tarafından düzenlenen lisansa sahip olması gerekmektedir.

b) Validasyon Belgesi; bir yıl süre için pilota verilecek olup, bu süre içerisinde lisansını Türk lisansına çevrim işlemine başlayan ancak tamamlayamayan pilotlar için en fazla 1 yıl daha temdit edilecektir. Bu sürelerin sonunda ilgili pilot lisans çevrim talimatına uygun şekilde lisans çevrim işlemleri tamamlanamaz ise validasyon belgesi düzenlenmeyecektir. Söz konusu pilot, işletmeden ayrıldığında ise belge geçersiz olacaktır ve belgenin en geç 15 gün içerisinde Genel Müdürlüğe iade edilmesi gerekmektedir.

c) Lisansın yurt dışı otoritesince tanzim edildiği tarihte veya Genel Müdürlüğe lisans çevrimi için başvurulduğu tarih itibarıyla, ICAO USOAP kapsamında yapılan denetimler sonucunda ortaya çıkan "Genel (Overall) Etkin Uyum Seviyesi" veya "Personel Lisanslandırma (PEL) Etkin Uyum Seviyesi" 70 (yetmiş) puan veya üzerinde olan bir ICAO üyesi ülke tarafından düzenlenmiş bir pilot lisansına sahip olunması durumunda, pilotun validasyon belgesinin temdit işlemi (b) bendine uygun olarak yapılabilir. Pilotun çalıştığı işletmeden ayrılması ve başka bir işletmede çalışmaya başlaması halinde, validasyon belgesi geçerlilik süresinde ve çevrim işlemine ilişkin sürede uzatma yapılmaz.

ç) Validasyon Belgesi alacak olan pilotlar, Genel Müdürlükçe yapılacak teorik bilgi sınavlarına girerek Hava Hukuku ve Operasyon Usulleri derslerinden yüz üzerinden 75 not alarak başarılı olmalıdır. Bu derslerden alınan geçer not, validasyon belgesi tanzimi için 3 yıl süre ile geçerlidir ve ATPL sınavları için kredilendirilir.

d) Lisansında geçerli İngilizce dil yeterliliği/seviyesi olmayan pilotlara Validasyon Belgesi tanzim edilmeyecektir.

e) Görev yapacağı hava aracı tipinde/sınıfında Genel Müdürlük veya EASA tarafından yetkilendirilen kontrol pilotu ile Genel Müdürlük veya EASA tarafından onaylı hava aracında başvuru tarihinden önceki 6 ay içerisinde yapılacak olan yetenek testinde başarılı olunmalıdır. Başvuru tarihinden önceki 6 ay içerisinde gireceği yetenek testinde sahip olunan lisansın imtiyazları ile ilgili SHT-SFCL'nin temdit gerekliliklerini tamamlanmalıdır.

f) Talep edilen faaliyet türünde 100 saat dahil olmak üzere TMG' ler dışında PIC olarak 300 saatin üzerinde uçuş ve son iki ay içerisinde söz konusu rolde 10 saatlik uçuş gerekliliklerini karşılamak.

g) Validasyon Belgesi; pilotun ICAO lisansının, ilgili hava aracında tip/sınıf yetkisinin, Genel Müdürlük tarafından uygun sınıfta tanzim edilmiş sağlık sertifikasının, çalışma izin belgesinin ve İngilizce dil yeterliliğinin/seviyesinin geçerli olması halinde düzenlenecektir.

ğ) Genel Müdürlükçe, lisansı düzenleyen ülkenin sivil havacılık

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

otoritesinden lisans teyit mektubu talep edilir.

h) Pilotun çalıştığı işletmeden ayrılması ve başka bir işletmede çalışmaya başlaması halinde, validasyon belgesi geçerlilik süresinde ve çevrim işlemine ilişkin sürede uzatma yapılmaz.

1) Bu Talimat ve SHT-OPS-S ilgili bölümleri hakkında bilgi sahibi olunmalı ve operasyonel gereklilikler sağlanmalıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 -(1) Bu Talimatın yayınlanmasından önce başlayan eğitim ve sınav faaliyetleri, bu Talimatın yayımlandığı tarih itibariyle 1 yıl içerisinde tamamlanması koşulu ile aynı imtiyazlarla geçerli olmaya devam eder.

(2) Bu Talimatın yayımından önce ulusal mevzuat ve SHT-FCL hükümlerine göre tanzim edilmiş lisans, yetki, yetkilendirme ve onaylar, bu Talimatın yayımlandığı tarih itibariyle 3 yıl boyunca aynı imtiyazlarla geçerli olmaya devam eder.

(3) Bu Talimatın yayınlanmasından önce balon lisans eğitimi vermek üzere yetkilendirilmiş ATO, DTO'lar, bu Talimat'ın yayın tarihinden itibaren 6 ay süre içerisinde el kitapları ve diğer dokümanlarını bu Talimat'a uygun hale getirmelidir.

Yürürlük

MADDE 10 -(1) Bu Talimat yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 -(1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

(SHT-SFCL)

PLANÖR UÇUŞ EKİBİ LİSANSI İÇİN GEREKLİLİKLER

ALT BÖLÜM GEN — GENEL GEREKLİLİKLER

SFCL.001 Kapsam

Bu Talimatta, planör pilotu lisansı ("SPL") ve buna bağlı imtiyazların, yetkilerin ve sertifikaların düzenlenmesine ilişkin gereklilikler, bunların geçerlilik ve kullanım koşulları açıklanmaktadır. Bu Talimat, planör pilot lisansları ile bağlantılı yetkilerin ve sertifikaların düzenlenmesine ilişkin gereklilikler ile bunların geçerliliğine ve kullanımına ilişkin koşulları kapsar.

SFCL.005 Yetkili otorite

Bu Talimatta, müracaat sahibinin planör pilot lisanslarının veya planör pilot lisansları ile bağlantılı yetkilerin ya da sertifikaların düzenlenmesi için yetkili otorite Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü ifade eder.

SFCL.015 SPL'nin ve SPL'ye bağlı imtiyaz, yetki ve sertifikaların tanzimi, temdidi ve yenilenmesi için başvurular

(a) Planör pilot lisanslarının ve ilgili yetkilerin ve sertifikaların tanzimine, temdidine ya da yenilenmesine yönelik müracaatlar; yetkili otoriteye, söz konusu otorite tarafından belirlenmiş şekil ve usulde yapılır. Bu müracaatlara, müracaat sahibinin ilgili lisansın ya da sertifikanın tanzimi, temdidi veya yenilenmesi için öngörülen gereklilikleri karşıladığını belgeleyen kanıtların yanı sıra bu Talimatta ve SHT-MED'de öngörülen yetkiler veya onaylar da eklenir. Aşağıdakiler yetkili otorite tarafından belirlenen şekil ve usulde yetkili otoriteye sunulur:

(1) Aşağıdakilere yönelik başvuru:

(i) SPL'nin ve buna bağlı yetkilerin tanzimi;

(ii) SFCL.115(a)(2) ve (a)(3), SFCL.155, SFCL.200 ve SFCL.215 maddelerinde belirtilen imtiyazlar hariç olmak üzere bir SPL'nin imtiyazlarının kapsamının genişletilmesi;

(iii) Planör uçuş öğretmeni (FI(S)) sertifikasının düzenlenmesi;

(iv) Planör uçuş eğitimi kontrol pilotu (FE(S)) sertifikasının tanzimi, temdidi ve yenilenmesi;

(v) (ii) paragrafında belirtilen imtiyazlar hariç olmak üzere, SPL'de ve SPL'ye bağlı imtiyazlar, yetkiler ve sertifikalarda yapılan değişiklikler ve

(2) SFCL.115(d), SFCL.155(b), SFCL.200(f) ve SFCL.215(d) maddelerinde belirtildiği şekilde ilgili uçuş kayıt defteri girişlerinin kopyası.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(b) (a)(1)(ii) bendinde belirtilen imtiyazların elde edilmesi hariç olmak üzere, bir lisans, yetki veya sertifikayla verilen imtiyazların kapsamındaki herhangi bir sınırlandırma veya genişletme, yetkili otorite tarafından lisans veya sertifika üzerine işlenir.

(c) Bir kişi hiçbir zaman bu Talimat uyarınca tanzim edilmiş birden fazla SPL'ye sahip olamaz.

(d) Adaylar, yetenek testini veya yetkinlik değerlendirmesini başarıyla tamamladıktan sonra en geç 6 ay içinde SPL ve SPL'ye bağlı yetki, imtiyaz veya sertifikalar için başvuruda bulunmalıdır.

SFCL.030 Uygulamalı yetenek testi

Yetenek testi için başvuru yapanlar, adaylar tarafından alınan eğitimden sorumlu olan ATO veya DTO tarafından, eğitim tamamlandıktan sonra yetenek testi için tavsiye edilir. Eğitim kayıtları ATO veya DTO tarafından kontrol pilotuna verilir.

SFCL.035 Uçuş süresinin kredilendirilmesi

SPL veya SPL'ye bağlı bir imtiyaz, yetki veya sertifika için başvuru yapanların lisans, imtiyaz, yetki veya sertifika için toplam uçuş süresi gerekliliği doğrultusunda planörlerde tüm yalnız uçuş, çift kumanda veya PIC olarak uçuş süreleri tam olarak kredilendirilir.

SFCL.045 Belge taşıma ve sunma yükümlülüğü

(a) SPL lisansı imtiyazlarını kullanırken, SPL sahipleri aşağıdakilerin tümünü yanlarında taşımak zorundadır:

(1) Geçerli bir SPL;

(2) Geçerli bir sağlık raporu;

(3) Fotoğraflı bir kimlik belgesi;

(4) Bu Talimat gerekliliklerine uyulduğunu göstermek üzere yeterli uçuş kayıt defteri verileri.

(b) Öğrenci pilotlar tüm yalnız uçuşlarda şunları taşımak zorundadır:

(1) (a)(2) ve (a)(3) bentlerinde belirtilen dokümanlar ve

(2) SFCL.125(a) bendinde öngörülen yetkilendirmeye dair kanıt.

(c) SPL sahipleri veya öğrenci pilotlar, Genel Müdürlük yetkili bir temsilcisinin talep etmesi üzerine, (a) fıkrasında belirtilen dokümanları incelenmek üzere gecikmeksizin sunmalıdır.

(d) (a) ve (b) fıkralarına bakılmaksızın, burada belirtilen belgeler, şu özellikleri taşıyan uçuşlar için meydana veya işletme sahasında tutulabilir:

(1) Meydanın veya işletme sahasının görüş alanı içinde kalan uçuşlar veya

(2) Genel Müdürlük tarafından belirlenen ve meydan veya işletme sahası çevresinde belirli bir mesafe dahilinde kalan uçuşlar.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

SFCL.050 Uçuş süresinin kaydedilmesi

SPL sahipleri ve öğrenci pilotlar, gerçekleştirilen tüm uçuşların ayrıntılarına ait güvenilir kayıtları Genel Müdürlük tarafından belirlenen şekilde ve usulde tutar.

SFCL.065 Yolculu ticari planör operasyonlarında 70 yaş ve üstü SPL sahiplerinin imtiyazlarının kısıtlanması

70 yaşını doldurmuş SPL sahipleri, yolculu ticari planör operasyonlarında kullanılan planörlerin pilotu olarak hareket edemez.

SFCL.070 Lisansların, imtiyazların, yetkilerin ve sertifikaların sınırlandırılması, askıya alınması ve iptali

(a) Bu Talimat hükümlerine uygun olarak tanzim edilen lisanslar, yetkiler ve sertifikalar, pilotların bu Talimat, SHT-MED'in ya da ilgili operasyonel dokümanların gerekliliklerini karşılamaması durumunda, yetkili otorite tarafından SHY-1'de ve ilgili prosedürlerde öngörülen koşullara ve usullere uygun bir şekilde sınırlandırılabilir, askıya alınabilir veya iptal edilebilir.

(b) Lisansı, imtiyazı, yetkisi veya sertifikası sınırlandırılmış, askıya alınmış veya iptal edilmiş olan SPL sahipleri lisansı veya sertifikayı derhal yetkili otoriteye iade eder.

ALT BÖLÜM SPL – PLANÖR PİLOTU LİSANSI (SPL)

SFCL.115 SPL – İmtiyazlar ve koşullar

(a) SFCL.150 maddesine uygunluğa bağlı olarak, SPL sahiplerinin imtiyazları planörlerde aşağıdaki şekillerde PIC olarak hareket etmektedir:

- (1) Ticari olmayan operasyonlarda ücret almadan;
- (2) Aşağıdaki şartları sağlamaları koşuluyla yolcu taşımacılığında:
  - (i) SFCL.160(e) maddesine uygunluk ve
  - (ii) Ya

(A) SPL tanziminden sonra, planörlerde PIC olarak en az 10 saatlik uçuş süresini ve 30 kalkış, inişi tamamlamış olmak ve ayrıca bir eğitim uçuşunu tamamlamak. Bu uçuş sırasında lisans sahipleri yolcuların taşınması için gereken yetkinliği FI(S)'ye sergilemelidir;

(B) Alt Bölüm FI uyarınca FI(S) sertifikasına sahip olmak;

(3) “(1)” bendinde belirtilenler dışındaki operasyonlarda ise şu koşullar aranır:

- (i) 18 yaşını doldurmuş olmak;
- (ii) Lisansın tanziminden sonra, planörlerde PIC olarak 75 saatlik uçuş süresini ve 200 kalkış, inişi tamamlamak. Lisans sahipleri ticari yolcuların taşınması için gereken yetkinliği Genel Müdürlükçe görevlendirilen bir kontrol pilotuna sergilemeleri durumunda lisanslarında bulunan ticari operasyon kısıtlaması kaldırılır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(b) (a) paragrafına bakılmaksızın, öğretmen veya kontrol pilotu imtiyazlarına sahip olan SPL sahipleri aşağıdakiler için ücret alabilir:

- (1) SPL için uçuş eğitiminin verilmesi;
- (2) SPL için yetenek testlerinin ve yeterlilik kontrollerinin icrası;
- (3) Bir SPL'ye ekli imtiyazlar, yetkiler ve sertifikalar için eğitim, test ve kontrol.

(c) SPL sahipleri sadece ilgili son dönem gerekliliklerine uymaları ve kullanılan imtiyazlara uygun sağlık raporunun geçerli olması durumunda SPL imtiyazlarını kullanabilirler.

(d) Eğitim uçuşunun (a)(2)(ii)(A) bendinde belirtildiği şekilde tamamlanması, pilotun uçuş kayıt defterine işlenir ve eğitim uçuşundan sorumlu öğretmen tarafından imzalanır.

SFCL.120 SPL – Asgari yaş

SPL'ye başvuru yapanlar en az 16 yaşında olmalıdır.

SFCL.125 SPL – Öğrenci pilot

(a) Öğrenci pilotlar, yalnız uçuş için izin verilmedikçe ve bir FI(S) tarafından denetlenmedikçe tek başlarına uçamazlar.

(b) Öğrenci pilotlar, yalnız uçuşlarda uçabilmek için en az 14 yaşında olmalıdır.

SFCL.130 SPL – Eğitim kursu ve tecrübe gereklilikleri

(a) SPL için başvuru yapanlar, bir ATO veya DTO'da bir eğitim kursunu tamamlamalıdır. Kurs, istenen imtiyazlara göre düzenlenir ve aşağıdakileri içerir:

- (1) SFCL.135 maddesinde belirtilen teorik bilgi;
- (2) En az aşağıdakileri içeren, planörlerde en az 15 saat uçuş eğitimi:
  - (i) 10 saatlik çift kumanda uçuş eğitimi (bu eğitim ilgisine göre (iv)(A) veya (v)(A) bentlerinde belirtilen çift kumanda uçuş eğitimini içerir).
  - (ii) Gözetim altında iki saat yalnız uçuş;
  - (iii) 45 kalkış ve iniş;
  - (iv) TMG ayrıcalıklarına yönelik eğitimi içermeyen başlangıç SPL eğitimi için, TMG'ler maksimum 8 saat süreyle kullanılabilir. Bu durumda TMG'ler hariç olmak üzere sadece planörlerde en az aşağıdakileri kapsayan en az yedi saatlik uçuş eğitimi:
    - (A) Üç saatlik çift kumanda uçuş eğitimi;
    - (B) Ya da;
      - (a) En az 50 km (27 NM) boyunca bir kez yalnız seyrüsefer uçuşu ya da
      - (b) En az 100 km (55 NM) boyunca bir kez çift kumanda seyrüsefer uçuşu. Ancak (2)(iv) bendine bakılmaksızın, bu uçuş bir TMG'de de tamamlanabilir;

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(v) Planörler ile birlikte TMG'ler içinde imtiyazlar isteniyorsa asgari olarak aşağıdakiler de dahil olmak üzere, TMG'lerde en az altı saatlik uçuş eğitimi:

(A) Dört saatlik çift kumanda uçuş eğitimi;

(B) Bir TMG'de en az 150 km (80 NM) boyunca bir kez yalnız seyrüsefer uçuşu. Bu uçuş sırasında kalkış meydanından farklı bir meydana bir kez tam duruşlu iniş gerçekleştirilir.

(b) Balon lisansı hariç olmak üzere başka bir hava aracı kategorisi için pilot lisansına sahip olan adaylar, bu hava araçlarında PIC olarak gerçekleştirdikleri toplam uçuş süresinin %10'u ve her halükârda en fazla yedi saate kadar kredilendirilir. Verilen kredi miktarı her durumda:

(1) (a)(2)(ii), (a)(2)(iv)(B) ve (a)(2)(v)(B) bentlerinin gerekliliklerini içermez ve

(2) (a)(2)(iii) paragrafiyle ilgili olarak, 10 kalkış ve inişi geçemez.

SFCL.135 SPL – Teorik bilgi sınavı

(a) Teorik bilgi SBPL için başvuru yapanlar, istenen imtiyazlara uygun olan ve aşağıdakilerle ilgili yeterli teorik bilgi seviyesinde olduklarını göstermelidirler:

(1) Genel konular:

(i) Hava hukuku

(ii) İnsan performansı

(iii) Meteoroloji

(iv) Haberleşme

(v) Emniyet Yönetim Sistemi

(2) Planörlerle ilgili özel konular:

(i) Uçuş prensipleri

(ii) Operasyon usulleri

(iii) Uçuş performansı ve planlaması

(iv) Planörlerle ilgili hava aracı genel bilgisi

(v) Seyrüsefer

(b) Başvuru yapanların sorumlulukları

(1) Başvuru yapan aday, SPL'ye yönelik tüm teorik bilgi sınavlarına aynı yetkili otoritesinin sorumluluğunda girmelidir.

(2) Adayın eğitiminden sorumlu ATO veya DTO tarafından tavsiye edilmesi halinde aday, teorik bilgi eğitimi kursunun uygun kısımlarını yeterli bir standartta tamamladıktan sonra teorik bilgi sınavına girebilir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(3) DTO veya ATO tarafından yapılacak bu öneri, 12 ay boyunca geçerlidir. Aday, bu geçerlilik süresi içinde en az bir teorik bilgi sınavına girmemişse, adayın tabi tutulması gereken ilave eğitimler, adayın eğitim ihtiyaçlarına dayanılarak ilgili DTO veya ATO tarafından belirlenir.

(c) Geçme standartları

(1) Teorik bilgi sınavlarında geçme notu, o sınav kâğıdına tahsis edilen toplam puanın en az %75'idir. Yanlış cevaplar doğru cevap sayısını etkilemez.

(2) Bu Talimatta aksi belirtilmedikçe, bir aday, SPL için gerekli teorik bilgi sınavlarının tamamını, sınava ilk kez girdiği takvim ayının sonundan itibaren hesaplanmak üzere 18 aylık süre içerisinde başarıyla tamamlamalıdır.

(3) Başvuru yapan bir aday, her bir teorik bilgi sınavından en fazla dördüncü girişinde veya yukarıdaki (2)nci bentte belirtilen sürede geçmemesi halinde, tüm sınavlara yeniden girer.

(4) Teorik bilgi sınavlarına tekrar girmeden önce adaylar, DTO veya ATO tarafından belirlenen ilave eğitimi tamamlar. Bu eğitimin süresi ve kapsamı, adayın ihtiyaçlarına göre DTO veya ATO tarafından belirlenir.

(d) Geçerlilik süresi

Teorik bilgi sınavı, adayın teorik bilgi sınavını (c)(2) bendine uygun olarak başarıyla tamamladığı günden itibaren hesaplanmak üzere 24 ay geçerlidir.

SFCL.140 SPL – Teorik bilginin kredilendirilmesi

SPL tanzimi için başvuru yapanlar, aşağıdaki koşulları sağarlarsa, SFCL.135 (a)(1) maddesinde belirtilen genel konular için teorik bilgi gereklilikleri doğrultusunda kredilendirilir:

(a) Adayın SHT-FCL (Part-FCL) veya SHT-BFCL (Part-BFCL), SHT-UPL uyarınca bir lisansa sahip olması veya

(b) Adayın, SFCL.135(d) maddesinde belirtilen geçerlilik süresi içinde olması kaydıyla, (a) bendinde belirtildiği şekilde bir lisansın teorik bilgi sınavlarından geçmiş olması.

SFCL.145 SPL – Uygulamalı yetenek testi

(a) SPL için başvuru yapanlar, planörlerde PIC olarak, istenen imtiyazlara uygun yetkinlikle ilgili usulleri ve manevraları gerçekleştirme yeteneğini yetenek testinde sergilemelidir.

(b) Adaylar, yetenek testini TMG'ler hariç olmak üzere bir planörde veya istenen imtiyazlara bağlı olarak ve SFCL.130 maddesine uygun eğitim kursunun ilgili hava aracı için gerekli eğitim unsurlarını içermesi koşuluyla TMG'de tamamlar. Hem planörler hem de TMG'ler için gerekli eğitim unsurlarını içeren bir eğitim kursunu tamamlayan adaylar, her iki hava aracı için de imtiyaz elde etmek üzere 1'i TMG'ler hariç planörde ve 1'i de TMG'de olmak üzere 2 yetenek testini tamamlayabilir.

(c) SPL lisansının tanzimine yönelik yetenek testine girmek için, aday önce gerekli teorik bilgi sınavını geçmek zorundadır.

(d) Geçme standartları

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(1) Yetenek testi, bir planör uçuşunun tüm farklı safhalarını temsil eden farklı bölümlerden oluşur.

(2) Bir bölümün herhangi bir konusunda başarısız olmak, adayın tüm bölümde başarısız olmasına neden olur. Aday sadece bir bölümde başarısız olursa, sadece o bölümü tekrar etmek zorundadır. Birden fazla bölümde başarısız olunması, adayın tüm teste yeniden girmesini gerektirir.

(3) Adayın (2) bendi uyarınca teste tekrar girmesi gerekiyorsa ve önceki bir denemede geçilen bölümler de dahil olmak üzere herhangi bir bölümde başarısız olursa tüm teste tekrar girmek zorundadır.

(e) Aday, testin tüm bölümlerinde en fazla iki denemede başarılı olamazsa ilave uygulamalı eğitim alması gerekir.

SFCL.150 SPL – Planör ve TMG imtiyazları

(a) SFCL.145 maddesinde belirtilen yetenek testi, TMG'ler hariç bir planörde tamamlanmışsa SPL'nin imtiyazları TMG'ler hariç planörlerle sınırlı olur.

(b) (a) paragrafında belirtilen durumda, SPL'nin imtiyazları, pilotun aşağıdaki gereklilikleri yerine getirmesi durumunda, başvuru üzerine TMG'leri kapsayacak şekilde genişletilir:

(1) SFCL.130(a)(2)(v) maddesinde belirtilen eğitim unsurlarını bir ATO veya DTO'da tamamlamış olmak;

(2) TMG'de yeterli düzeyde uygulamalı yeteneği sergilemek üzere yetenek testinden geçmiş olmak. Bu yetenek testi sırasında, aday ayrıca TMG'ler için aşağıdaki konularda yeterli düzeyde teorik bilgisi olduğunu kontrol pilotuna kanıtlamalıdır:

- (i) Uçuş prensipleri
- (ii) Operasyon usulleri
- (iii) Uçuş performansı ve planlama
- (iv) Hava aracı genel bilgisi
- (v) Seyrüsefer

(c) SHT-FCL (A) (Part-FCL) uyarınca tanzim edilmiş lisans sahipleri, aşağıdaki koşulları karşılamaları şartıyla (b) fıkrasındaki gerekliliklere yönelik tam kredi alır:

(1) TMG'ler için bir sınıf yetkisine sahip olmak veya

(2) TMG imtiyazlarına sahip olmak ve SHT-FCL (A) (Part-FCL) FCL. 140.A maddesinde belirtilen son dönem gerekliliklerini yerine getirmek.

(d) SFCL.145 maddesinde belirtilen yetenek testi TMG'de tamamlanmışsa SPL'nin imtiyazları TMG'lerle sınırlı olur.

(e) (d) fıkrasında belirtilen durumda, SPL'nin imtiyazları, bir pilotun aşağıdaki koşulları yerine getirmesi şartıyla, başvuru üzerine planörleri kapsayacak şekilde genişletilir:

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(1) TMG'ler hariç olmak üzere, SFCL.130(a)(2)(iv) maddesinde belirtilen eğitim unsurlarını ATO'da veya DTO'da tamamlamış olmak ve bir planörde en az 15 kalkış ve inişi tamamlamış olma;

(2) TMG'ler hariç olmak üzere, planörde yeterli düzeyde uygulamalı yeteneği sergilemek üzere yetenek testini geçmiş olmak. Bu yetenek testi sırasında pilot, TMG'ler hariç olmak üzere planörler için aşağıdaki konularda yeterli düzeyde teorik bilgisi olduğunu kontrol pilotuna göstermelidir:

- (i) Uçuş prensipleri
- (ii) Operasyon usulleri
- (iii) Uçuş performansı ve planlama
- (iv) Hava aracı genel bilgisi
- (v) Seyrüsefer

(f) Eğitimin (b)(1) ve (e)(1) bentlerinde belirtilen şekilde tamamlanması, pilotun uçuş kayıt defterine işlenir ve eğitimden sorumlu ATO'nun veya DTO'nun eğitim Müdürü tarafından imzalanır.

SFCL.155 SPL – Kalkış yöntemleri

(a) SPL sahipleri imtiyazlarını, ya SFCL.130 maddesi ya da SFCL.150(e)(1) maddesi uyarınca aldıkları eğitim kursu sırasında ya da SPL tanziminden sonra bir öğretmen tarafından verilen ilave eğitim sırasında tamamladıkları özel eğitimde öğrendikleri kalkış yöntemlerini uygulayarak kullanabilirler. Bu özel eğitim aşağıdakilerden oluşur:

(1) Planörün bir halatla (vinçle) ve arabayla (car) kalkışı söz konusu ise, çift kumanda uçuş eğitiminde en az 10 kalkış ve gözetim altında beş yalnız kalkış;

(2) Havadan çekme veya kendi kendine kalkış durumunda, çift kumanda uçuş eğitiminde en az beş kalkış ve gözetim altında beş yalnız kalkış. Kendi kendine kalkış durumunda, çift kumanda uçuş eğitimi TMG'lerde yapılabilir;

(3) Bungee kalkış durumunda, çift kumanda uçuş eğitiminde veya gözetim altında yalnız olarak gerçekleştirilen en az üç kalkış ve

(4) Daha başka kalkış yöntemi olması durumunda, yetkili otoritenin gerekli gördüğü eğitim.

(b) Eğitimin (a) fıkrasında belirtildiği şekilde tamamlanması, pilotun uçuş kayıt defterine işlenir ve ilgisine göre ATO veya DTO'nun Eğitim Müdürü ya da eğitimden sorumlu öğretmen tarafından imzalanır.

(c) Her kalkış yöntemi için, (a) ve (b) fıkralarının gerekliliklerine uygun olarak imtiyazları muhafaza etmek üzere SPL sahipleri son iki yıl içinde bungee kalkış hariç, en az beş kalkış tamamlamış olmalıdır. Bungee kalkış durumunda ise sadece iki kalkış tamamlanmalıdır. Kendi kendine kalkış durumunda, kalkışlar kendi kendine kalkış veya TMG'lerde kalkışlar veya bunların ikisinde birden yapılabilir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(d) SPL sahipleri (c) fıkrasındaki gerekliliğe uymazsa imtiyazlarını yenilemek için çift kumanda veya bir öğretmenin gözetimi altında yalnız uçarak ek kalkışlar gerçekleştirmelidir.

SFCL.160 SPL – Son dönem gereklilikleri

(a) SPL 2 yıl süre ile geçerlidir. TMG'ler hariç planörlerde SPL sahipleri, TMG'ler hariç SPL imtiyazlarını, sadece planlanan uçuştan önceki 24 ay içinde şu koşulları yerine getirmeleri şartıyla kullanabilirler:

(1) Yetkinin sona erdiği tarihten önceki 24 ay içerisinde planörlerde PIC olarak en az beş saatlik uçuş süresini tamamlamak veya TMG'ler hariç planörlerde çift kumanda ya da bir FI(S) gözetiminde yalnız uçarak en az:

- (i) 15 kalkış tamamlamak ve
- (ii) Bir FI(S) ile birlikte iki eğitim uçuşu tamamlamak veya

(2) Yetkinin sona erdiği tarihten önceki 24 ay içerisinde TMG'ler hariç, bir planörde bir FE(S) ile birlikte yeterlilik kontrolünden geçmiş olmak; yeterlilik kontrolü, SPL için yetenek testine dayanır.

(b) TMG SPL sahipleri, TMG imtiyazlarını, planlanan uçuştan önceki 24 ay içinde sadece aşağıdaki koşulları yerine getirmeleri şartıyla kullanabilirler:

(1) En az 12 saatlik uçuş süresini PIC olarak tamamlamak veya TMG'ler dahil olmak üzere çift kumanda ya da bir FI(S) gözetiminde yalnız uçarak en az

- (i) Altı saatlik uçuş süresini tamamlamak;
- (ii) 12 kalkış ve iniş tamamlamak ve
- (iii) Bir öğretmenle birlikte toplam uçuş süresi en az bir saat olan bir eğitim uçuşu tamamlamak veya

(2) Bir kontrol pilotuyla birlikte yeterlilik kontrolünden geçmiş olmak; yeterlilik kontrolü, SFCL.150(b)(2) maddesinde belirtilen yetenek testine göre yapılır.

(c) SHT-FCL (Part-FCL) hükümleri uyarınca TMG'lerde uçuş imtiyazları da dahil olmak üzere, ayrıca bir lisansa sahip olan ve TMG'lerde uçuş imtiyazına sahip SPL sahipleri, (b) paragrafına uymaktan muaf tutulur.

(d) (a)(1) ve (b)(1) bentlerinde belirtilen çift kumanda uçuşların, gözetim altındaki uçuşların ve eğitim uçuşlarının tamamlanması ve (a)(2) ve (b)(2) bentlerinde belirtilen yeterlilik kontrollerinin tamamlanması, pilotun uçuş kayıt defterine işlenir ve (a)(1) ve (b)(1) bentlerindeki durumda sorumlu FI(S) tarafından, (a)(2) ve (b)(2) bentlerindeki durumda ise sorumlu FE(S) tarafından imzalanır.

(e) Yolcu taşımak: SPL sahipleri, yalnızca son 90 gün içinde PIC olarak aşağıdakileri gerçekleştirmişlerse yolcu taşıyabilirler:

(1) Yolcuların TMG'ler hariç planörlerde taşınması gerekiyorsa, TMG'ler hariç, planörlerde üç kalkış veya

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(2) Yolcular bir TMG'de taşınacaksa TMG'lerde üç kalkış ve iniş. Bir TMG'de gece yolcu taşımak için, bu kalkış ve inişlerden en az biri gece gerçekleştirilmelidir.

ALT BÖLÜM ADD – EK YETKİLER VE İMTİHAZLAR

SFCL.200 Akrobasi imtiyazları

(a) SPL sahipleri, planörlerde akrobasi (gösteri) uçuşlarını yalnızca motor durmuş olarak veya (d) ve (e) paragrafları durumunda, bu maddeye uygun akrobasi imtiyazlarına sahip olmaları koşuluyla motor gücüyle gerçekleştirebilirler.

(b) Temel akrobasi imtiyazları:

(1) Bu imtiyazlara sahip kişilere aşağıdaki manevralarla sınırlı olarak akrobasi uçuşları yapma hakkı verir:

(i) Akrobasi manevraları olarak gerçekleştirilen 45 derecelik tırmanma ve dalış uçuşları;

(ii) İç loop;

(iii) Wingover (çöküş manevrası);

(iv) Lazy eight,

(v) Hızlı dönüşler,

(2) Bir pilot aşağıdakileri tamamladıktan sonra bir SPL'nin imtiyazlarına eklenir:

(i) SPL'nin tanziminden sonra, planörlerde PIC olarak en az 30 saatlik uçuş süresi ve 120 kalkış;

(ii) Bir ATO veya DTO'da aşağıdakileri içeren bir eğitim kursu:

(A) İstenen imtiyazlara uygun teorik bilgi eğitimi;

(B) (1) fıkrasında belirtilen manevralara ilişkin akrobasi uçuş eğitimi.

(c) İleri seviye akrobasi imtiyazları:

(1) Bu imtiyazların sahibine (b)(1) bendinde belirtilen manevralarla sınırlı olmayan akrobasi uçuşları yapma hakkı verir:

(2) Pilot aşağıdaki şartları yerine getirdikten sonra bir SPL'nin imtiyazlarına eklenir:

(i) (b)(2)(i) bendindeki gerekliliklerin yerine getirilmesi,

(ii) Bir ATO veya DTO'da aşağıdakileri içeren bir eğitim kursu tamamlamak:

(A) İstenen imtiyazlara uygun teorik bilgi eğitimi;

(B) En az beş saatlik veya 20 uçuşlu akrobasi uçuş eğitimi.

(d) Bir pilotun, ilgisine göre (b)(2)(ii) veya (c)(2)(ii) bentleri uyarınca bir eğitim kursu sırasında motor gücüne sahip planörlerde akrobasi uçuş eğitimi almış olması halinde, temel veya ileri seviye akrobasi imtiyazları, motor gücüne sahip planörlerde akrobasi uçuşlarını içerir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(e) TMG'lerdeki akrobasi uçuşu imtiyazları dahil olmak üzere, bir pilotun aynı SHT-FCL (Part-FCL) FCL.800 maddesi uyarınca akrobasi yetkisine sahip olması veya geçmişte sahip olması durumunda, bir SPL'nin imtiyazları, motor gücüyle uçan TMG'ler için ileri akrobasi imtiyazlarını içerir.

(f) (b)(2)(ii) ve (c)(2)(ii) bentlerinde belirtilen eğitim kursunun tamamlanması ve (d) fıkrasında belirtilen eğitimin eklenmesi, uçuş kayıt defterine işlenir ve eğitimden sorumlu ATO'nun veya DTO'nun Eğitim Müdürü tarafından imzalanır.

SFCL.205 Planör çekme ve pano çekme yetkileri

(a) TMG uçuş imtiyazı olan SPL sahipleri, ancak bu maddeye uygun planör çekme ve pano çekme yetkisine sahip oldukları takdirde planör veya pano çekebilirler.

(b) Planör çekme yetkisi için başvuran adaylar:

(1) TMG'lerde, imtiyazın alınmasından sonra PIC olarak en az 30 saat uçuş süresini ve 60 kalkış, inişi tamamlamış olmalıdır;

(2) Bir DTO'da veya ATO'da aşağıdaki unsurları içeren bir eğitim kursunu tamamlamış olmalıdır:

(i) Çekme operasyonları ve usulleri hakkında teorik bilgi eğitimi;

(ii) Planör çekerek, en az 5 çift kumanda uçuş eğitimini içeren en az 10 eğitim uçuşu;

(iii) SFCL.150(d) maddesi uyarınca TMG ile sınırlı imtiyazları olan SPL sahibi pilotlar için, bir hava aracı yardımı ile kalkış yapan bir planörde beş alıştırma uçuşu.

(c) Pano çekme yetkisi için başvuran adaylar:

(1) TMG'lerde, imtiyazın alınmasından sonra PIC olarak en az 100 saatlik uçuş süresini ve 200 kalkış ve inişi tamamlamış olmalıdır;

(2) Bir DTO veya ATO'da aşağıdaki unsurları içeren bir eğitim kursunu tamamlamalıdır:

(i) Çekme operasyonları ve usulleri hakkında teorik bilgi eğitimi;

(ii) Pano çekerek, en az 5 çift kumanda uçuş eğitimini içeren en az 10 eğitim uçuşu.

(d) Bu madde uyarınca planör çekme yetkisine veya pano çekme yetkisine başvuranlar ve hali hazırda SHT-FCL (Part-FCL), FCL.805(b) maddesi uyarınca bir planör çekme veya pano çekme yetkisine sahip olanlar ya da bu yetkinin düzenlenmesi için tüm şartları yerine getiren adaylar:

(1) (d) fıkrasında belirtilen ilgili çekme yetkisi TMG'lerle çekme imtiyazlarını içeriyorsa ilgisine göre planör çekme veya pano çekme yetkisi almak için (b) veya (c) fıkralarında yer alan şartlar doğrultusunda tam olarak kredilendirilir veya

(2) TMG'lerde ilgisine göre tam planör çekme veya pano çekme eğitim müfredatını kapsayan en az üç adet çift kumanda eğitimini tamamlamış olmalıdır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(e) Eğitim kursunun (b)(2), (c)(2) ve (d)(2) bentlerinde belirtildiği şekilde tamamlanması, uçuş kayıt defterine işlenir ve ilgisine göre ATO'nun veya DTO'nun eğitim Müdürü veya eğitimden sorumlu öğretmen tarafından imzalanır.

(f) Planör çekme veya pano çekme yetkisinin imtiyazlarını kullanmak için, yetkinin sahibi son iki yılda en az beş çekme işlemi tamamlamış olmalıdır.

(g) Planör çekme yetkisine sahip bir kişi (f) fıkrasındaki gerekliliğe uymazsa imtiyazlarını kullanmaya devam edebilmek için, eksik çekme işlemlerini bir öğretmenle birlikte veya öğretmenin gözetimi altında tamamlamalıdır.

SFCL.210 TMG ile gece uçuşu yetkisi

(a) TMG'leri uçuş imtiyazına sahip SPL sahipleri, TMG imtiyazlarını yalnızca bu maddeye uygun olarak bir TMG ile gece uçuşu yetkisine sahip olmaları durumunda gece VFR koşullarda kullanabilirler.

(b) TMG ile gece uçuşu yetkisi için başvuru yapanlar öncelikle ATO veya DTO'da bir eğitim kursunu tamamlamalıdır. Kurs şunları içerir:

(1) Gece görerek uçuş kuralları (VFR) koşullarında uçmaya ilişkin teorik bilgi eğitimi;

(2) En az üç saatlik çift kumanda eğitim dahil geceleri TMG'lerde en azından aşağıdakileri içeren en az beş saatlik uçuş:

(i) En az 50 km (27 NM) boyunca 1 adet çift kumanda seyrüsefer uçuşu içeren bir saatlik seyrüsefer uçuşu;

(ii) Beş yalnız kalkış ve

(iii) Beş yalnız tam duruşlu iniş.

(c) Gece eğitimini tamamlamak üzere, SPL sahibi öncelikle SHT-FCL (Part-FCL) hükümlerine uygun olarak, hususi pilot lisansı (PPL) tanzimi için gerekli temel aletli uçuş eğitimini tamamlamalıdır.

(d) Bu maddeye uygun bir TMG gece uçuşu yetkisi için başvuru yapanlar, (Part-FCL) FCL.810 maddesi uyarınca gece uçuşu yetkisine sahiplerse veya bu yetkinin tanzimi için tüm gereklilikleri yerine getirmişlerse, (b) ve (c) paragraflarının şartları doğrultusunda tam olarak kredilendirilirler.

SFCL.215 Planörle bulut içinde uçuş imtiyazları

(a) SPL sahipleri, bir planörü yalnızca aşağıdaki durumlarda bulut içinde uçabilir:

(1) Motorlardan biri durmuşsa ve

(2) Bu maddeye uygun olarak planörü bulut içinde uçuş imtiyazlarına sahiplerse.

(b) Bir SPL'nin imtiyazları, bir pilot en azından aşağıdakileri tamamladıysa planörle bulut içinde uçuş imtiyazlarını içerir:

(1) Lisansın tanziminden sonra planörde PIC olarak 30 saat;

(2) Bir ATO veya DTO'da aşağıdakileri içeren bir eğitim kursu:

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- (i) Teorik bilgi eğitimi;
- (ii) Herhangi bir motoru durmuş olan planörlerde, hava aracının sadece aletler referans alınarak kontrol edildiği, en az iki saatlik çift kumanda uçuş eğitimi. Bununla birlikte çift kumanda uçuş eğitiminin en fazla %50'si, bu eğitim uçuşlarının VMC'de yapılması kaydıyla motor gücüyle uçan TMG'lerde tamamlanabilir.
- (c) Planörle bulut içinde uçuş imtiyazlarını elde etmek için, SHT-FCL (Part-FCL) uyarınca temel bir aletli uçuş yetkisine veya bir IR (A)'ya sahip olan veya bu yetkilerden birinin tanzimi için tüm gereklilikleri yerine getiren bir SPL sahibi:
- (1) (b)(2)(i) bendinin gereklilikleri doğrultusunda kredilendirilir;
- (2) (b)(2)(ii) bendine bakılmaksızın, bir planörde en az bir saatlik çift kumanda uçuş eğitimini planörü sadece aletleri referans alma yoluyla kontrol ederek tamamlar.
- (d) Eğitim kursunun ilgisine göre (b)(2) veya (c)(2) bendinde belirtildiği şekilde tamamlanması, uçuş kayıt defterine işlenir ve eğitimden sorumlu ATO'nun veya DTO'nun eğitim başkanı tarafından imzalanır.
- (e) Planlanan bulut içinde uçuştan önceki son iki yıl içinde SPL sahipleri eğer, planörle bulut içinde uçuş imtiyazlarını kullanan PIC olarak en az bir saatlik uçuş süresini veya beş uçuşu tamamlamışsa bu SPL sahipleri planörle bulut içinde uçuş imtiyazlarını kullanabilirler.
- (f) Planörle bulut içinde uçuş imtiyazlarına sahip SPL sahipleri, (e) fıkrasındaki gereklilikleri yerine getirmemişse ve planörle bulut içinde uçuş imtiyazlarını kullanmaya devam etmek istiyorlarsa: (1) bir FE(S) ile birlikte bir yeterlilik kontrolünden geçerler veya (2) bir FI(S) ile birlikte (e) fıkrasında gerekli olan ek uçuş süresini veya uçuşları gerçekleştirirler.
- (g) SHT-FCL(Part-FCL) uyarınca hem temel bir aletli uçuş yetkisine EIR veya IR(A) sahibi hem de planörle bulut içinde uçuş imtiyazlarına sahip olan SPL sahipleri, (e) fıkrasının gereklilikleri doğrultusunda tam olarak kredilendirilir.

ALT BÖLÜM F1 — UÇUŞ ÖĞRETMENLERİ

KISIM 1 – GENEL GEREKLİLİKLER

SFCL.300 Uçuş öğretmeni sertifikaları

Genel

Bir öğretmen, bir planörde uçuş eğitimlerini yalnızca aşağıdaki koşullarda verebilir:

- (1) Öğretmen öncelikle aşağıdakilere sahip olmalıdır:
  - (i) Uçuş eğitiminin verileceği imtiyazlar, yetkiler ve sertifikaları içeren bir SPL ve
  - (ii) Bu Alt Bölüme göre gerçekleştirilen eğitime uygun olan ve yine bu Alt Bölüme uygun şekilde tanzim edilmiş bir planör uçuş öğretmeni (FI(S)) sertifikası.
- (2) Öğretmen, uçuş eğitimi sırasında planörde PIC olarak hareket etme hakkına sahip olmalıdır.

KISIM 2 – PLANÖRLER İÇİN UÇUŞ ÖĞRETMENİ SERTİFİKASI – FI(S)

SFCL.315 FI(S) sertifikası – İmtiyazlar ve koşullar

(a) Adayların SFCL.320 maddesine ve aşağıdaki koşullara uygunluğuna bağlı olarak, aşağıdakiler için uçuş eğitimi verme imtiyazına sahip bir FI(S) sertifikası düzenlenir:

- (1) Bir SPL;
- (2) SFCL.150(e) maddesi uyarınca ek planör imtiyazları;
- (3) Adayın PIC olarak tamamlamış olması koşuluyla SFCL.155 maddesine uygun kalkış yöntemleri:
  - (i) Havadan çekerek kalkış durumunda, en az 30 kalkış veya
  - (ii) Halatla (vinçle) kalkış durumunda, en az 50 kalkış;
- (4) Adayın aşağıdaki koşulları yerine getirmesine bağlı olarak SFCL.150(b) maddesine uygun ek TMG imtiyazları:
  - (i) TMG'lerde PIC olarak en az 30 saatlik uçuş süresini tamamlamış olmak;
  - (ii) Eğitimi, SFCL.330 (b)(2) maddesinde belirtilen şekilde tamamlamak;
  - (iii) Eğitim verme yeteneğini, TMG'lerde (7) fıkrasına göre yeterlik kazanan ve ATO veya DTO Eğitim Müdürü tarafından aday gösterilen bir FI(S)'ye göstermiş olmak;
- (5) Temel akrobasi, ileri seviye akrobasi veya planörle bulut içinde uçuş imtiyazları ya da planör çekme veya pano çekme yetkisi. Bu durumda aday şu koşulları karşılamalıdır:
  - (i) Temel akrobasi veya ileri seviye akrobasi imtiyazları için eğitim verilmesi durumunda, SFCL.200(c) maddesine göre ileri seviye akrobasi imtiyazlarına sahip olmak;

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- (ii) İlgili imtiyazlar veya yetkiler için eğitim verme yeteneğini, (a)(7) bendine göre yeterlik kazanan ve bir ATO veya bir DTO'nun Eğitim Müdürü tarafından aday gösterilen bir FI (S)'ye göstermiş olmak;
- (6) Aşağıdaki şartların aday tarafından karşılanması koşuluyla TMG gece uçuşu:
- (i) SFCL.160(e)(2) maddesindeki gece uçuş tecrübesi gerekliliğini yerine getirmiş olmak;
- (ii) TMG'lerde gece eğitim verme yeteneğini, (7) fıkrasına göre yeterlik kazanan ve bir ATO veya DTO'nun Eğitim Müdürü tarafından aday gösterilen FI(S)'ye göstermiş olmak;
- (7) Adayın aşağıdakileri tamamlamış olması koşuluyla FI(S) sertifikası:
- (i) Planörlerde en az 50 saatlik ve 150 kalkışlı uçuş eğitimini tamamlamış olmak;
- (ii) Yetkili otorite tarafından bu amaç için belirlenen usullere uygun olarak, FI(S) sertifikası için eğitim verme yeteneğini, bu paragrafa göre yeterlik kazanan ve bir ATO veya bir DTO'nun Eğitim Müdürü tarafından aday gösterilen bir FI (S)'ye göstermiş olmak.
- (b) (a) fıkrasında listelenen imtiyazlar, aşağıdakiler için uçuş eğitimi verme imtiyazlarını içerir:
- (1) İlgili lisansın, imtiyazların, yetkilerin veya sertifikanın tanzimi ve
- (2) İlgisine göre bu Talimatın ilgili son dönem gerekliliklerine uygunluk, temdit veya yenileme.

SFCL.320 FI(S) Sertifikası – Ön koşullar ve gereklilikler

FI(S) sertifikası için başvuru yapanlar:

- (a) En az 18 yaşında olmak zorundadır;
- (b) SFCL.300 maddesinin (a)(1)(i) ve (2) bentlerinin gerekliliklerini yerine getirmelidir;
- (c) Planörlerde PIC olarak 100 saatlik uçuş süresini ve 200 kalkışı tamamlamış olmalıdır;
- (d) Bir ATO veya DTO'da SFCL.330 maddesine uygun olarak bir öğretmen eğitimi kursunu tamamlamış olmalı ve
- (e) SFCL.345 maddesine uygun olarak bir yetkinlik değerlendirmesinden geçmiş olmalıdır.

SFCL.325 FI(S) yetkinliği ve değerlendirilmesi

FI(S) sertifikasına başvuru yapanlar, aşağıdaki yetkinlikleri kazanmalarını sağlayacak eğitime tabi tutulurlar:

- (a) Kaynakları hazırlama,
- (b) Öğrenmeye yardımcı bir ortam oluşturma,
- (c) Bilgiyi sunma,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- (d) Tehdit ve Hata Yönetimi (TEM) ile ekip kaynak yönetimini (CRM) entegre etme,
- (e) Zamanı, eğitim amaçlarına ulaşılabilecek şekilde yönetme,
- (f) Öğrenmeyi kolaylaştırma,
- (g) Kursiyer performansını değerlendirme,
- (h) Gelişimi izleme ve inceleme,
- (i) Eğitim seanslarını değerlendirme,
- (j) Sonuçları raporlama.

SFCL.330 FI(S) – Eğitim kursu

(a) FI(S) sertifikası için başvuru yapanlar, öncelikle eğitim kursunun başlamasından önceki 12 ay içinde bir ATO veya DTO'da özel bir kabul öncesi değerlendirmeden geçerek, kursu almaya uygun olup olmadıkları konusunda değerlendirilir.

(b) FI(S) eğitim kursu şunları içerir:

(1) TMG'ler hariç olarak planörlerde:

(i) SFCL.325 maddesinde belirtilen unsurlar;

(ii) 25 saat öğretim ve öğrenme;

(iii) İlerleme testleri de dahil olmak üzere 30 saatlik teorik bilgi eğitimi;

(iv) En az altı saat (bunun en fazla üç saati TMG'lerde tamamlanabilir) ve 20 kalkışlı uçuş eğitimi;

(2) Ayrıca FI(S) sertifikasının imtiyazları, SFCL.315(a)(4) ve (a)(6) maddesinde öngörülen imtiyazları içerecekse TMG'lerde en az altı saatlik çift kumanda uçuş eğitimi.

(c) SHT-BFCL veya SHT-FCL uyarınca hali hazırda öğretmen sertifikasına sahip olan adaylar, (b)(1)(ii) bendindeki gereklilik doğrultusunda tam olarak kredilendirilir.

(d) FI(S) sertifikasına başvuru yapılırken, FI(A), (H) veya (As) sahibi olan veya sahibi olmuş olan bir pilot, paragraf (b)(1)(iii) bendindeki gereklilikler doğrultusunda 18 saat ile kredilendirilir.

SFCL.345 FI(S) – Yeterliliğin değerlendirilmesi

(a) FI(S) sertifikasının tanzimi için başvuru yapanlar, bir yetkinlik değerlendirmesinden geçerek, SFCL.415(c) maddesine göre yeterlik kazanmış bir kontrol pilotuna, öğrenci pilotları SPL'nin tanziminde gerekli olan seviyede eğitime becerilerini sergilemelidir.

(b) Değerlendirme şunları içerir:

(1) Uçuş öncesinde, uçuş sonrasında ve teorik bilgi eğitimi sırasında SFCL.325 maddesinde açıklanan yetkinliklerin gösterilmesi;

(2) Yerde sözlü teorik sınavlar, uçuş öncesi ve uçuş sonrası briefingler ve planörde uçuş sırasında gösterimler;

(3) Öğretmenin yeterliliğini değerlendirmek için yeterli alıştırma.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(c) FI(S) sertifikasının ilk tanzimi için yetkinlik değerlendirmesi TMG'ler hariç, planörlerde gerçekleştirilir.

SFCL.350 FI(S) – Tahditli imtiyazlar

(a) Bir FI(S)'nin imtiyazları, aşağıdaki durumlarda, ATO veya DTO tarafından atanan ve kısıtlamaya tabi olmayan bir FI(S)'nin gözetimi altında uçuş eğitimi vermekle sınırlıdır:

(1) SPL'nin tanzimi için;

(2) Bir SPL'nin imtiyazlarını SFCL.150 maddesine uygun olarak ek planör veya TMG imtiyazları içerecek şekilde genişletmek için;

(3) Bir SPL'nin imtiyazlarını SFCL.155 maddesine uygun olarak ek kalkış yöntemleri içerecek şekilde genişletmek için ve

(4) Temel akrobasi, ileri seviye akrobasi, planörle bulut içinde uçuş imtiyazları, planör çekme yetkisi veya pano çekme yetkisi için.

(b) Gözetim altında eğitim gerçekleştirilirken (a) fıkrası uyarınca FI(S), öğrenci pilota ilk yalnız uçuşunu veya ilk yalnız seyrüsefer uçuşunu gerçekleştirme yetkisi verme imtiyazına sahip olmaz.

(c) (a) ve (b) fıkralarındaki sınırlamalar, FI(S) tarafından bir planör uçuşunun tüm safhalarını kapsayan en az 15 saatlik ve 50 kalkışlı uçuş eğitimi tamamlandıktan sonra, FI(S) sertifikasından kaldırılır. SFCL.330(b)(2) maddesine uyan tahditli bir FI(S) için, 15 saatin 5 saati TMG'lerde tamamlanabilir ve 50 kalkıştan 15'i TMG'lerde kalkış ve iniş şeklinde olabilir.

SFCL.360 FI(S) Sertifikası – Son dönem gereklilikleri

(a) FI(S) sertifikası sahipleri, sertifikalarının imtiyazlarını yalnızca, bu imtiyazların planlı olarak kullanılmasından önce aşağıdakileri yerine getirmişlerse kullanabilirler:

(1) FI(S) yetkisinin sona erdiği tarihten önceki son 3 yıl içerisinde:

(i) Bir ATO, bir DTO veya yetkili otoritede öğretmen tazeleme eğitimini tamamlamış olmak. Bu süre zarfında sertifika sahibi, planör öğretmenlerini ilgilendiren bilgileri tazelemek ve güncellemek için teorik bilgi eğitimi almak zorundadır;

(ii) FI(S) olarak uçuş eğitimi verirken en az:

(A) 30 saati tamamlamak ve

(B) 60 kalkış ve inişi tamamlamak ve

(2) Son dokuz yıl içinde ve yetkili otorite tarafından bu amaçla belirlenen usullere uygun olarak, planörlerde eğitim verebilme kabiliyetini, SFCL.315(a)(7) maddesine göre yeterli kazanan ve ATO'nun ya da DTO'nun Eğitim Müdürü tarafından aday gösterilen bir FI(S)'ye göstermek.

(b) Yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri veya yetkinlik değerlendirmeleri sırasında FE(S) olarak uçulan saatler, (a)(1)(ii) bendindeki gereklilik doğrultusunda tam olarak kredilendirilir.

(c) FI(S) sertifikası sahibinin, eğitim uçuşunu (a)(2) bendi uyarınca FI(S)'nin gözetimi altında ve uygun göreceği şekilde tamamlayamaması halinde, bu sertifika sahibi, SFCL.345 maddesi

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

uyarınca yetkinlik değerlendirmesini başarıyla tamamlayana kadar FI(S) sertifikasının imtiyazlarını kullanamaz.

(d) FI(S) sertifikasının imtiyazlarını kullanmaya devam etmek isteyen ancak (a) fıkrasının tüm gerekliliklerini yerine getirmeyen bir FI(S) sertifikası sahibi, (a)(1)(i) bendinin ve SFCL.345 maddesinin gerekliliklerini yerine getirmek zorundadır.

ALT BÖLÜM FE — UÇUŞ KONTROL PİLOTLARI

KISIM 1 – GENEL GEREKLİLİKLER

SFCL.400 Planör uçuş kontrol pilotu sertifikaları

Genel

Bir kontrol pilotunun bu Talimat uyarınca yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri veya yetkinlik değerlendirmeleri yapabilmesi için:

(1) Öncelikle aşağıdakilere sahip olması gerekir:

(i) Yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri veya yetkinlik değerlendirmeleri icra etmeye yetkili olduğu imtiyazları, yetkileri ve sertifikaları içeren bir SPL ile bunlar için eğitim verme imtiyazları;

(ii) Gerçekleştirilen yetenek testi, yeterlilik kontrolü veya yetkinlik değerlendirmesine uygun imtiyazları içeren ve bu Alt Bölüme uygun tanzim edilmiş bir FE(S) sertifikası;

(2) Yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri veya yetkinlik değerlendirmesi sırasında planörde PIC olarak hareket etme hakkına sahip olması gerekir.

SFCL.405 Tarafsızlığın ihlal edilebileceği durumlarda imtiyazların sınırlanması

Planör kontrol pilotları:

(a) Yetenek testi veya yetkinlik değerlendirmesinin gerçekleştirileceği lisans, yetki ya da sertifika ile ilgili olarak adayın gerekli uçuş eğitiminin %50'sinden fazlasını verdikleri durumlarda lisans, yetki ya da sertifika tanzimine yönelik olarak adayların yetenek testlerini ya da yetkinlik değerlendirmelerini icra edemezler ve

(b) Tarafsızlıklarının etkilenebileceğini düşündükleri durumlarda yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri veya yetkinlik değerlendirmelerini icra edemezler.

SFCL.410 Yetenek testlerinin, yeterlilik kontrollerinin ve yetkinlik değerlendirmelerinin icrası

(a) Planör kontrol pilotları yetenek testlerini, yeterlilik kontrollerini ve yetkinlik değerlendirmelerini icra ederken:

(1) Adaylarla herhangi bir dil engeli olmaksızın iletişim kurabilmeli;

(2) Adayın; bir lisans, imtiyaz, yetki veya sertifikanın tanzimi, temdidi ya da yenilenmesi amacıyla yetenek testine, yeterlilik kontrolüne veya yetkinlik değerlendirmesine

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

girebilmesi için bu Talimatta öngörülen tüm nitelik, eğitim ve tecrübe gerekliliklerini karşıladığını teyit etmeli;

(3) Adayı; eğitimi ve uçuş tecrübesi ile ilgili olarak eksik, tutarsız veya yanlış bilgiler vermesinin sonuçları hakkında bilgilendirmelidir.

(b) Yetenek testinin, yeterlilik kontrolünün veya yetkinlik değerlendirmesinin tamamlanmasının ardından planör kontrol pilotu:

(1) Yetenek testinin, yeterlilik kontrolünün veya yetkinlik değerlendirmesinin sonucunu adaya bildirmelidir;

(2) Temdit veya yenileme için yetkinlik değerlendirmesinden başarıyla geçmesi durumunda, adayın lisansından sorumlu yetkili otorite tarafından bu amaç doğrultusunda özel olarak yetkilendirilmiş olması koşuluyla, adayın lisansını ya da sertifikasını yetkinin ya da sertifikanın yeni geçerlilik tarihi ile onaylamalıdır;

(3) Adaya yetenek testinin, yeterlilik kontrolünün veya yetkinlik değerlendirmesinin imzalı raporunu vermeli ve söz konusu raporun kopyalarını adayın lisansından sorumlu olan yetkili otoriteye ve kontrol pilotu sertifikasını tanzim etmiş olan yetkili otoriteye vakit geçirmeksizin sunmalıdır. Bu rapor aşağıdakileri içerecektir:

(i) Planör kontrol pilotunun, adaydan tecrübesi ve eğitimi konusunda bilgi aldığına ve tecrübe ve öğrenimin bu Talimat kapsamındaki ilgili gerekliliklere uygun olduğuna dair beyan;

(ii) Gerekli tüm manevraların ve egzersizlerin tatbik edildiğini ve gerekli hallerde sözlü teorik bilgi sınavının tamamladığını gösterir teyit. Varsa başarısız olunan konularda, kontrol pilotu bu değerlendirmeye ilişkin sebepleri kayıt altına alacaktır;

(iii) Yetenek testi, yeterlilik kontrolü veya yetkinlik değerlendirmesinin sonucu;

(iv) Adayın lisansından sorumlu yetkili otoritenin kontrol pilotu sertifikasını tanzim eden otoriteden farklı olması durumunda, planör kontrol pilotunun, adayın yetkili otoritesinin ulusal prosedürlerini ve gerekliliklerini gözden geçirdiğini ve uyguladığını belirten beyanı;

(v) Adayın yetenek testi, yeterlilik kontrolü veya yetkinlik değerlendirmelerinden sorumlu yetkili otoritenin kontrol pilotu sertifikasını tanzim eden otoriteden farklı olması durumunda, imtiyazlarının kapsamını gösteren planör kontrol pilotu sertifikasının bir kopyası.

(c) Planör kontrol pilotları icra edilen tüm yetenek testlerine, yeterlilik kontrollerine ve yetkinlik değerlendirmelerine ve bunların sonuçlarına ilişkin kayıtları beş yıl boyunca muhafaza ederler.

(d) Planör kontrol pilotları, talep edilmesi halinde, planör kontrol pilotluğu sertifikasından sorumlu olan yetkili otoriteye ya da adayın lisansından sorumlu olan yetkili otoriteye tüm kayıtları, raporları ve gözetim faaliyetleri için gereken diğer bilgileri sunarlar.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

KISIM 2 – PLANÖRLER İÇİN UÇUŞ KONTROL PİLOTU SERTİFİKASI – FE(S)

SFCL.415 FE(S) Sertifikası – İmtiyazlar ve koşullar

Adayın SFCL.420 maddesine ve aşağıdaki koşullara uygunluğuna bağlı olarak, aşağıdakileri icra etme imtiyazlarına sahip bir FE(S) sertifikası başvuru üzerine tanzim edilir:

- (a) Adayın, TMG'ler hariç planörlerde, 150 saatlik uçuş eğitimi veya 300 kalkış dahil olmak üzere pilot olarak 300 saatlik uçuş süresini tamamlamış olması koşuluyla, SPL için yetenek testleri ve yeterlilik kontrolleri;
- (b) Adayın, 50 saatlik TMG uçuş eğitimi de dahil olmak üzere, planörde 300 saatlik uçuş süresini tamamlamış olması koşuluyla, SFCL.150(e) maddesi uyarınca SPL imtiyazlarının TMG'yi kapsayacak şekilde genişletilmesine yönelik yetenek testleri,
- (c) Adayın aşağıdaki koşulları yerine getirmesi kaydıyla, planörlerde FI(S) sertifikasının düzenlenmesi için yetkinlik değerlendirmeleri:

(1) Planörlerde pilot olarak en az 500 saatlik uçuş süresini tamamlamış olmak. Ayrıca aşağıda belirtilen durumlar da geçerlidir:

(i) FE(S) sertifikasının imtiyazları TMG'ler hariç olmak üzere planörlerde kullanılacaksa adaya TMG'ler hariç planörlerde FI(S) sertifikası için eğitimin verildiği en az 10 saat ve 30 kalkış;

(ii) FE(S) sertifikasının imtiyazları TMG'lerde kullanılacaksa adaya TMG'lerde FI(S) sertifikası eğitiminin verildiği en az 10 saat veya 30 kalkış ve iniş;

(2) Bir kontrol pilotu standardizasyon kursu sırasında SFCL.430 maddesine göre özel eğitim almış olmak;

SFCL.420 FE(S) sertifikası – Ön koşullar ve gereklilikler

FE(S) sertifikası için başvuru yapanlar:

- (a) SFCL.400 maddesinin (a)(1)(i) bendi ve (a)(2) bendinin gerekliliklerini yerine getirmelidir;
- (b) FE(S) standardizasyon kursunu SFCL.430 maddesine uygun olarak tamamlamış olmalıdır;
- (c) Bir yetkinlik değerlendirmesini SFCL.445 maddesine uygun olarak tamamlamış olmalıdır;
- (d) FE(S) sertifikasının imtiyazlarıyla ilgili geçmiş deneyimlerini kanıtlamalıdır ve
- (e) Son üç yıl boyunca herhangi bir yaptırıma konu olmadığını kanıtlamalıdır. Buna SHY-1 (SHT-FCL, SHT-BFCL, UPL) göre tanzim edilmiş herhangi bir lisansın, yetkinin veya sertifikanın EASA Temel Regülasyonu ve Uygulama Kurallarına riayet edilmemesinden dolayı uyulmaması nedeniyle askıya alınması, sınırlandırılması veya iptal edilmesi dahildir.

SFCL.430 FE(S) Sertifikası – Standardizasyon kursu

(a) FE(S) sertifikası için başvuru yapanlar, gerek yetkili otorite gerekse bir ATO veya bir DTO tarafından sağlanan ve bu yetkili otorite tarafından onaylanan bir standardizasyon kursu almak zorundadır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(b) Standardizasyon kursu, istenen planör kontrol pilotu imtiyazlarına göre düzenlenir ve asgari olarak aşağıdakileri içeren teorik ve uygulamalı eğitimden oluşur:

(1) SPL ya da buna bağlı yetkiler veya sertifikalar için en az iki yetenek testi, yeterlilik kontrolü veya yetkinlik değerlendirmesi yapılması;

(2) Bu Talimatın ilgili gereklilikleri ve geçerli hava operasyonları gereklilikleri hakkında eğitim, yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri ve yetkinlik değerlendirmelerinin yapılması, bunların belgelenmesi ve raporlanması;

(3) Aşağıdakiler hakkında briefing:

(i) Ulusal idari usuller;

(ii) Kişisel verilerin korunmasıyla ilgili gereklilikler;

(iii) Kontrol pilotunun sorumluluğu;

(iv) Kontrol pilotunun kaza sigortası;

(v) Ulusal ücretler ve

(vi) Yetkili otoritesi, kontrol pilotu sertifikasını tanzim eden yetkili otoriteden farklı olan bir adayın yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri ve yetkinlik değerlendirmeleri yapılırken, (i) ila (v) bentlerinde yer alan bilgilere nasıl erişileceği hakkında bilgi.

(c) FE(S) sertifikası sahibi bir pilot, yetkili otoritesi, kontrol pilotu sertifikasını tanzim eden yetkili otoriteden farklı olan bir adayın yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri ve yetkinlik değerlendirmelerini, adayın yetkili otoritesinin ilgili ulusal usullerini içeren mevcut en son bilgileri incelemeyeceği sürece gerçekleştirmez.

SFCL.445 FE(S) Sertifikası – Yetkinlik değerlendirmesi

FE(S) sertifikasının ilk kez tanzimi için başvuru yapanlar, yetkili otoritenin denetçisine veya FE(S) sertifikasından sorumlu yetkili otorite tarafından özel olarak yetkilendirilmiş bir kıdemli kontrol pilotuna, FE(S) olarak hareket etme yetkinliklerini kanıtlamalıdır. Yetkinlik değerlendirmesi sırasında aday, bir yetenek testi, yeterlilik kontrolü ve yetkinlik değerlendirmesi yapar. Buna briefing, yetenek testinin, yeterlilik kontrolünün ve yetkinlik değerlendirmesinin yapılması, testin, kontrolün veya değerlendirmenin verildiği kişinin değerlendirilmesi, son değerlendirme ve belgelerin kaydedilmesi dahildir.

SFCL.460 FE(S) Sertifikası – Geçerlilik, temdit ve yenileme

(a) FE(S) sertifikaları beş yıl geçerlidir.

(b) FE(S) sertifikası, sertifika sahibinin aşağıdaki koşulları yerine getirmesi halinde temdit edilir:

(1) FE(S) sertifikasının geçerlilik süresi içinde sertifika sahibi, yetkili otorite tarafından veya bir ATO veya bir DTO tarafından verilen ve bu yetkili otorite tarafından onaylanan bir kontrol pilotu tazeleme kursunu tamamlamalıdır. Bu süre zarfında sertifika sahibi, planör kontrol pilotlarıyla ilgili bilgilerin tazelenmesi ve güncellenmesi için teorik bilgi eğitimi alır;

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(2) Sertifikanın geçerlilik süresinin sona ermesinden önceki son 24 ay içinde sertifika sahibi; yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri veya yetkinlik değerlendirmeleri yapma yeteneğini yetkili otoritenin bir denetçisine müfettişine veya FE(S) sertifikasından sorumlu yetkili otorite tarafından özel olarak yetkilendirilmiş bir kontrol pilotuna sergilemiş olmalıdır.

(c) SHY-1 (SHT-FCL) veya (SHT-FCL) uyarınca diğer hava aracı kategorileri için bir veya daha fazla kontrol pilotu sertifikasına da sahip olan bir FE(S) sertifikası sahibi, yetkili otoritenin mutabakatıyla tüm kontrol pilotu sertifikalarını birlikte temdit ettirebilir.

(d) FE(S) sertifikasının süresi dolmuş olan bir pilot, FE(S) sertifikasının imtiyazlarını kullanmaya devam edebilmek için, (b)(1) bendinin ve SFCL.445 maddesinin gerekliliklerini yerine getirmelidir.

(e) FE(S) sertifikaları, yalnızca adayın SFCL.410 maddesinin ve SFCL.420(d) ve (e) bentlerinin gerekliliklerine sürekli olarak uyduğunu kanıtlanması koşuluyla temdit edilir veya yenilenir.